

3

Nord-Gudbrandsdal Pedagogisk Psykologisk rådgjevingsteneste

Dovre

Sel

Lom

Skjåk

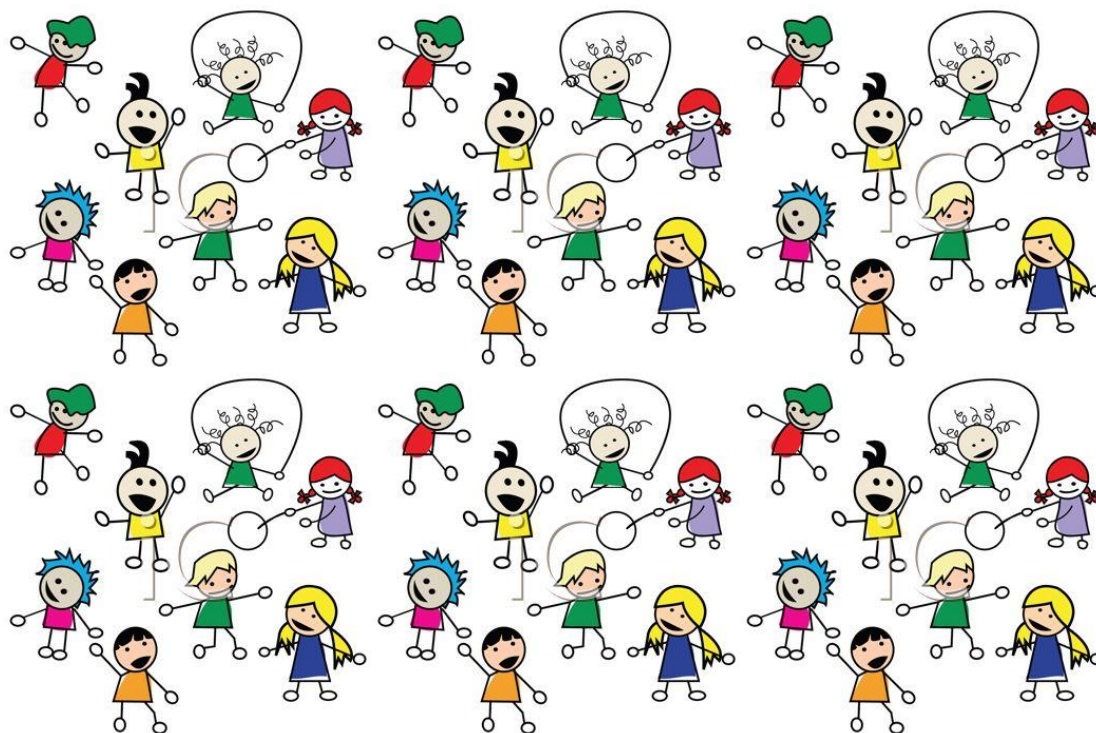

Vågå

Lesja

Årsmelding 2017

Innhold:

Innhold	s 2
Innledning	s 3
Aktiviteter og hendelser i 2016	s 3
• Omfang av spesialundervisning	s 3
• Samarbeidsmøter med kommunene	s 3
• Systemarbeid	s 4
• Sterk økning i antall saker og konsultasjoner	4
Statistikk fra fagprogrammet PPI	s 4
• Antall nye individualsaker pr år	s 5
• Oversikt antall saker pr kommune	s 5
• Andel elever i kommunene i PPT' system	s 6
• Henvisningsgrunn samlet for regionen	s 6
• Hovedvanske, samlet for alle aktive saker gjennom året	s 7
• Inntil 8 konsultasjoner – artikulasjon	s 7
• Antall konsultasjoner 2016 og 2017	s 8
• Samlet antall konsultasjoner pr år	s 8
• Tidlig innsats – alder ved melding	s 8
• Alder ved meldingstidspunkt 2015 – 2017	s 9
Oppsummering	s 10
Vedlegg:	
Målekort, virksomhetens informasjon fra Sel kommunes årsmelding	s 11

Innledning

Det er femte året PPT NG utarbeider en årsmelding for PPT NG, som også inneholder et utvalg tallmateriale splittet opp pr kommune. Noen viktige nøkkeltall er valgt ut. Tjenesten har en utfordring i at det i liten grad lar seg gjøre å hente ut statistikk fra fagprogrammet PPI. Det innebærer stor grad av manuell telling for å få fram ønskede opplysninger. PPT NG tar forbehold om mulige feil ut fra metode for å finne opplysninger. Den regionale delen av årsmeldingen bygger videre på de valgte områder for PPT NG sin drift fra 2015. Punktene økonomi, måloppnåelse, sykefravær, bruker- og medarbeiderundersøkelser er omtalt under PPT NG i Sel kommune sin årsmelding, og «Målekort for virksomheten» fra årsmeldingen til Sel kommune er innledningsvis gjengitt her. I desember 2017 ble nytt elektronisk dataprogram tatt i bruk, så innsyn og framstilling av data for året 2018 vil bli atskillig bedre.

Aktiviteter og hendelser i 2017

Her følger en oversikt over de viktigste oppgavene og hendelsene i 2017, ved siden av det regelmessige arbeidet med utredning og oppfølging av enkeltbarn, skoler/ barnehager og familier i enkeltsakene og de systemprosessene som PPT NG arbeider med.

Omfang av spesialundervisning

Regionen ligger samlet sett svært godt an når det gjelder å ha lave tall for spesialundervisning.

En kan trekke flere konklusjoner, blant annet at mange elever får sine behov dekket gjennom gode tilpassnings- og tilretteleggingstiltak i skolen, i og med at det er lite spesialundervisning i regionen. Videre er elevtall og gruppestørrelser jevnt over lavere enn i mange andre kommuner. Se kostratall i egen kommune.

Samarbeidsmøter med kommunene

Samarbeidsmøter med kommunene følger en fast plan:

Hver høst har leder av PPT NG møte med hver kommune. I 2017 ble disse møtene gjennomført sammen med styrere og rektorer. Tema for møtene er gjensidig orientering om satsingsområder og prioriteringer, drøfting av faglige spørsmål og prioriteringer og samarbeidsform.

På møtene i februar/mars er tema ressursbehov for kommende skole- og barnehageår. Her deltar teamlederne og leder. Tema på disse møtene er en gjennomgang av planlagt grunnbemanning i alle klasser og grupper, og drøfting av behov for tilleggsressurser til spesialundervisning for elever og barnehagebarn. Det vurderes om barnets behov kan løses gjennom styrkingstiltak i klasse/gruppe, eller om spesialundervisning er nødvendig for at eleven skal ha muligheter for en forsvarlig opplæring og utvikling.

PPT-dager

Videre gjennomfører PPT NG en såkalt «PPT-dag» ved alle skoler en gang i halvåret og i hver barnehage en gang i året. Her tas aktuelle temaer opp, det er anledning til samtaler, drøftinger og konsultasjoner som skolen/barnehagen ønsker å ta opp, og det kommuniseres utviklingsmessig om alle barn/elever i PPT NG sitt system.

Konsultasjonsdager

PPT NG gjennomfører konsultasjonsdager i hver kommune en gang hver måned. Ønsker om konsultasjoner/råd i forbindelse med klasser/grupper eller enkeltbarn gjennomføres etter skolenes/barnehagenes initiativ. De foresatte må skrive under på ønske om konsultasjon, og det er hensiktsmessig at foreldre/foresatte er med, så langt det lar seg gjøre.

Systemarbeid

Nasjonale myndigheter har over tid forsterket signalene om PPT's rolle i kommunene, der økt fokus på systemarbeid og kompetanseheving/ organisasjonsutvikling i skoler og barnehager styrkes. Det er en utviklingstendens at PPT NG i større grad går inn i systemarbeid ved skolene og i barnehagene. Det er en ønsket utvikling og i tråd med nasjonale mål for kommunenes bruk av PPT. Effekten av arbeidet får ofte breiere ringvirkninger enn ved kun individrettet fokus.

Ved siden av det generelle arbeidet som PPT NG utfører overfor alle kommuner, er PPT NG deltakende i:

- Kvello-satsingen i barnehagene i Sel
- Tidlig innsats-prosjekt i Sel
- Inkluderende læringsmiljø for skole og barnehage i Vågå
- TIBIR konsultasjonsmodul (hele regionen)
- Systemsaker i barnehage og skole

Sterk økning i antall saker og antall konsultasjoner i 2017

I 2017 hadde PPT NG rekordår for meldte barn til utredning i PPT. Samtidig økte antall konsultasjoner, der skoler og barnehager kan rådføre seg med PPT NG formidabelt.

Interne tiltak for å redusere saksbehandlingstid

PPT NG har gjennomført flere interne tiltak for å korte ned saksbehandlingstiden når barn utredes. Det har ført til langt kortere saksbehandlingstid i nye utredninger. Høsten 2017 ble det satt en rekke interne frister for å ferdigstille sakkyndige vurderinger i overgangssaker mellom barnehage og skole eller ulike trinn, med tanke på å nå samme mål; tidligere ferdigstilling av sakkyndige vurderinger.

Bevissthet på om mulig redusere omfanget av kartlegging

PPT NG ønsker å bruke den kartleggingen og kjennskapen som skolene og barnehagene har om elevene/barna i størst mulig grad. Særlig skolene gjennomfører en del kartlegging og tester som PPT NG pr i dag ikke har tilgang til, uten at skole og PPT NG kommuniserer om hva skolen har. Det arbeides med å forenkle tilgangen til dette.

Å arbeide tidseffektivt, mer bruk av telefondeltakelse og skype

Det er fortsatt tekniske problemer i forhold til at skype skal kunne fungere godt over kommunegrensene. Det arbeides med å finne løsninger på dette.

Økt fokus på «førtilmeldingsfasen»

Gjennom 2017 har PPT NG arbeidet med utviklingstiltak for å styrke førtilmeldingsfasen. Med førtilmeldingsfasen menes perioden fra når en skole eller barnehage blir bekymret for et barn, og enten finner gode tiltak og løsninger innen eget system eller melder saken til PPT NG. Det betyr at vi har vurdert hvordan vi kan samarbeide/støtte skolene og barnehagene enda mer i den fasen.

Hovedtiltakene vi har er PPT-dagen og konsultasjonsdagene, og forhåpentligvis en lav terskel for å ta kontakt.

Statistikk fra fagprogrammet til PPT NG (PPI)

En må fortsatt ta med i betraktningen at videregående opplæring var med som en del av tjenesten fram til 1.8.2012.

Videre framkommer tallene i stor grad ved manuell telling, da PPI inneholder få valgmuligheter for å framstille gode tall.

Antall nye individsaker pr år

Det var en regelmessig nedgang i antall nye saker fram til 2013. Fra 2013 omhandler tallene utelukkende grunnskolen, ikke hele grunnopplæringen, se tabell 1

Årstall	Antall nye saker	Kommentar
2007	386	Regional PPT etablert. Saker fra alle kommunene og fylkeskommunen ble registrert i PPT NG. Sannsynlig flere fra videregående enn det som er registrert.
2008	72	
2009	76	
2010	67	
2011	68	Dovremodellen innført fra skoleåret 2011-2012
2012	57	Videregående opplæring trakk seg ut av tjenesten pr 1.8.2012
2013	53	
2014	58	
2015	69	
2016	62	
2017	95	Sterk økning i nye saker

Tabell 1: Antall nye saker (individsaker meldt for utredning) pr år

2017 har det høyeste antallet nye, meldte saker i hele PPT NG sin historie.

Oversikt – samlet antall aktive individsaker pr kommune, årene 2013-2016

Kommune	2013		2014		2015		2016		2017	
Dovre	52	13%	56	15%	52	15%	53	15%	58	15%
Lesja	30	7%	30	8%	29	8%	32	9%	35	9%
Lom	44	11%	40	11%	41	12%	45	12%	41	11%
Sel	153	37%	131	35%	124	36%	122	34%	127	33%
Skjåk	39	10%	37	10%	33	10%	35	10%	44	11%
Vågå	89	22%	76	21%	67	19%	72	20%	80	21%
Andre	2		0		0					
Tilsammen	409		370		346		359		385	

Tabell 2: Oversikt over antall aktive saker pr kommune pr år, og kommunens andel av saker samlet sett i PPT NG.

Det er en stor økning i antall nye individsaker fra 2016 til 2017 samlet sett for regionen. De foregående årene har det vært en tydelig nedgang i antall individsaker fra år til år.

Økningen i nye saker fordeler seg ganske jevnt mellom kommunene, det er ingen store endringer prosentvis mellom kommunene i 2017, sammenlignet med årene før.

Andel elever i PPT sitt system, fra den enkelte kommune pr. 1.11.17

SEL KOMMUNE – Til sammen 633 elever, 13,58%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 7,3%*

Andel barn av elever i PPT denne kommunen som tilrås spesialundervisning:

VÅGÅ KOMMUNE – Til saman 362 elever, 16,85%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 3,9%

Andel barn av elever i PPT denne kommunen som tilrås spesialundervisning:

LOM KOMMUNE – Til saman 251 elever, 11,15%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 5,3%

Andel barn av elever i PPT denne kommunen som tilrås ressurs/spesialundervisning:

SKJÅK KOMMUNE – Til saman 231 elever, 13,85%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 5,9%

Andel barn av elever i PPT i denne kommunen som tilrås spesialundervisning:

DOVRE KOMMUNE – Til saman 251 elever, 14,3%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 3,3%

Andel barn av elever i PPT denne kommunen som tilrås spesialundervisning:

LESJA KOMMUNE – Til saman 258 elever, 8,91%

Andel barn i grunnskolen med spesialundervisning: 4,6%

Andel barn av elever i PPT denne kommunen som tilrås spesialundervisning:

*Kilde – andel barn med spesialundervisning: Tal frå Utdanningsnytt skoleåret 2014/2015

Hva var henvisningsgrunnen til PPT NG, samlet for regionen, årene 2013-2017

Henvisningsgrunn	2013		2014		2015		2016		2017	
Fagvansker	111	27%	78	21%	70	20%	76	21,1%	86	22%
Psykososiale vansker	101	25%	82	22%	72	21%	80	22,2%	73	19%
Funksjonshemninger	32	8%	28	8%	18	5%	19	5,4%	18	5%
Språk- og kommunikasjonsvansker	123	30%	128	35%	117	39%	116	32,4%	121	31%
Annet/uregistrert årsak	42	10%	54	14%	18	5%	68	19%	85	23%
Tilsammen	409		370		295		359		385	

Tabell 3: Henvisningsgrunn i aktive saker, årene 2013-2017

En ser at henvisningsgrunn samlet i regionen er relativt stabilt over tid. Dersom en bryter tallene ned pr kommune, ser en at henvisningsgrunn varierer noe mellom kommunene. PPT NG har erfaring med at vanskene som et barn henvises for til PPT NG ofte kan være mer komplekse og sammensatte enn det som kommer fram i henvisningsgrunnen. Slik sett ser det ut fra statistikken at antallet saker der psykososiale vansker er redusert. PPT NG sin erfaring er motsatt, det er stadig et større antall barn som har psykososiale vansker, uten at det kommer fram gjennom denne statistikken. Disse erfaringene bekreftes i tabell 4.

Hovedvanske, samlet for alle aktive saker gjennom året:

Hovedvanske	2013	2014	2015	2016	2017
Syn	2	3	3	3	8
Hørsel	6	5	5	6	8
Bevegelseshemming	3	3	2	3	3
Kommunikasjon	78	84	76	78	90
Lese/skrivevansker	68	55	51	50	66
Matematikkvansker	14	14	15	14	12
Generelle lærevansker	52	37	33	32	30
Psykososiale vansker	125	107	98	95	111
Medisinske vansker	13	14	10	12	15
Psykisk utviklingshemming	15	12	9	9	9
Nonverbale lærevansker	6	6	3	3	3
Annet/ikke avklart	24	26	28	39	18

Tabell 4: Hovedvanske etter utredning, årene 2013-2017

Hovedvanskene til barn i PPT NG sitt system avgjøres etter utredning. Det er ikke alltid sammenheng mellom meldingsgrunn og funn av hovedvanske. I 2017 ser vi at kommunikasjon, lese- og skrivevansker og psykososiale vansker er de desidert største gruppene og de gruppene som har økt mest. Det stemmer med erfaringsbildet PPT NG.

Konsultasjoner

PPT NG ber skoler og barnehager om å søke råd hos PPT NG ved konsultasjoner, før saker meldes til PPT NG for utredning. Erfaringene viser at mange saker løses ved veiledning til personalet og/eller familier ved veiledning gitt i konsultasjoner. Konsultasjonene kan være anonyme, men PPT NG ønsker at samtykke skal innhentes og at foresatte deltar på konsultasjonene i størst mulig grad.

Inntil 8 konsultasjoner ved artikulasjonstreningsbehov

Fra høsten 2017 innførte PPT NG et forenklet system for artikulasjonstrening for barn med behov. Det betyr at artikulasjonstrening med logoped, samt veiledning til skoler/barnehager og familier kan gjennomføres inntil 8 ganger, uten at et barn behøver å meldes til PPT NG for utredning. Vi ser at mange saker er løst for barna ved denne forenklete måten å arbeide på. Noen barn har større vansker, og blir meldt likevel, når barnets utfordringer blir avdekket.

Erfaringene med denne endringen blir evaluert på slutten av skoleåret 2017/2018.

Her følger oversikt over hvordan kommunene benytter seg av muligheten til å bruke konsultasjonene.

Antall konsultasjoner i 2016 og 2017, fordelt på type og pr kommune

	Lesja		Dovre		Sel		Vågå		Lom		Skjåk	
	-16	-17	-16	-17	-16	-17	-16	-17	-16	-17	-16	-17
1.konsultasjon barnehage	4	12	8	9	22	13	9	7	5	4	3	5
2. og 3. kons barnehage	0	2	0	5	2	7	2	5	3	3	0	2
System-konsultasjon		1		1		1				1		
1.konsultasjon skole	3	10	8	11	31	22	15	26	9	12	13	10
2. og 3. kons Skole	3	4	0	0	9	11	5	7	2	4	3	0
System-konsultasjon		2								1		
Tilsammen	10	31	16	26	64	61	31	45	19	25	19	15

Tabell 5: Antall konsultasjoner i 2016 og 2017, fordelt på 1. konsultasjon og oppfølgingskonsultasjoner, og fordelt mellom skoler og barnehager

Totalt antall konsultasjoner i 2016: 159

Totalt antall konsultasjoner i 2017: 201

I likhet med antall nye saker, har antall konsultasjoner også økt mye. Tar en i betraktning at artikulærkonsultasjoner har avverget en del meldinger, så ville antall meldinger vært enda høyere, dersom endringen med regelmessig oppfølging på konsultasjonsbasis ikke hadde vært igangsatt.

Samlet antall konsultasjoner pr år:

	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk	Totalt
2014	13	15	53	27	23	17	148
2015	21	13	61	35	19	14	163
2016	10	16	64	31	19	19	159
2017	31	26	61	45	25	15	201
Totalt	75	70	239	138	86	65	671

Tabell 6: Antall konsultasjoner pr år 2014-2017, fordelt pr kommune

Tidlig innsats – alder ved henvisningstidspunkt:

Det er en gledelig utvikling ned i alder, når det gjelder tidspunkt for når barn meldes til PPT NG. Nedenfor kommer tallene for de tre siste år.

2017:

Alder	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk	Totalt
0-2	1	1	3	1	0	0	6
3-4	3	3	6	4	1	1	18
5-6	4	4	4	5	0	1	18
7-9	4	2	7	6	2	5	26
10-12	0	3	3	5	1	2	14
13-16	2	1	4	1	2	2	13
Voksne	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	14	14	28	22	6	11	95

Tabell 7: Alder ved meldingstidspunkt til PPT NG i 2017

2016:

Alder	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk	Totalt
0-2	0	0	0	0	0	0	0
3-4	0	2	3	3	1	0	9
5-6	0	0	3	1	2	1	7
7-9	1	2	11	2	3	4	23
10-12	1	0	2	4	2	0	9
13-16	3	2	2	4	0	2	13
Voksne	0	0	0	0	1	0	1
Totalt	5	7	21	14	8	7	62

Tabell 8: Alder ved meldingstidspunkt til PPT NG i 2016

2015

Alder	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk	Totalt
0-2	0	0	1	1	1	0	3
3-4	0	1	2	1	0	1	5
5-6	2	3	7	4	1	2	19
7-9	0	1	8	3	0	1	13
10-12	3	3	1	5	4	0	16
13-16	0	2	3	3	4	0	12
Voksne	0	0	1	0	0	0	1
Totalt	5	10	23	17	10	4	69

Tabell 9: Alder ved meldingstidspunkt til PPT NG i 2015

Samlet for alle kommuner

Alder	2015	2016	2017	Gj.snitt for 3 år
0-2	3	0	6	3
3-4	5	9	18	11
5-6	19	7	18	15
7-9	13	23	26	21
10-12	16	9	14	13
13-16	12	13	13	12
Voksne	1	1	0	-

Tabell 7: Alder ved meldingstidspunkt til PPT NG i i årene 2015 – 2017 med gjennomsnittlig antall meldinger pr år

Vi ser en tydelig økning i antall meldinger i de nedre aldersgruppene. Det har lenge vært arbeidet med å flytte innsatspunktet for barn som har behov for ekstra oppfølging nedover i alder. I 2017 har det skjedd en stor endring, som sannsynligvis kan knyttes til tidlig innsats arbeid i kommunene og i PPT NG.

Oppsummering

I 2017 har det vært en stor økning både i antall saker (enkeltbarn/enkeltelever) og i antall konsultasjoner.

Samtidig meldes barna til PPT NG ved et langt tidligere tidspunkt. Det er svært gledelig at det ser ut til at tidlig innsats arbeidet i kommunene og i PPT NG ser ut til å virke. Innsatsen og hjelpen som det enkelte barn får vil gi resultater på sikt. Antallet saker og konsultasjoner viser at skolene og barnehagene bruker PPT NG aktivt. Det arbeides mye og godt med utviklingstiltak i skolene og barnehagene, med ulik styrking av de generelle pedagogiske tiltakene. Dette arbeidet har innvirkning også på de sakene som blir meldt til PPT NG.

Nettopp dette forholdet mellom styrking av generelle tiltak opp mot ekstra oppfølging av enkeltelever (forholdet mellom systemsaker og individsaker, og systemarbeidets innvirkning på enkeltbarn/elever) er noe av det viktigste å arbeide med framover.

PPT NG ønsket å se om henvisningsalder har sunket, med tanke på nasjonalt og regionalt mål om tidlig innsats overfor barn med spesielle behov, se oppsummering/ utviklingstendenser.

Vi ser her en endret utviklingstendens. Tallene fra 2014 viser en ønsket forskyving ned i alder i forhold til når et barn meldes til PPT NG. I 2013 var det en topp med meldinger som kom det året som barna begynte på skolen. For 2014 er toppen flyttet ned fra skolestarterne til aldersgruppa 3 – 4 år, mens i 2015 er toppen igjen i forkant av skolealder/ved skolestart. For 2016 ser det ut til at henvisningsalder forskyver seg betydelig nedover, en gledelig utvikling med tanke på tidlig innsats.

Vedlegg 1: Målekort for virksomheten, fra årsmeldingen til Sel kommune

PPT NG

Virksomhetsleder Hilde Engvik Lusæter

Antall årsverk: 12,5

PPT NG

MÅLEKORT

	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
BRUKERE – Gode tjenestetilbud Brukertilfredshet	0	4,5	4,9	4,9
MEDARBEIDERE – Godt arbeidsmiljø Sykefravær	12,0 %	7,1 %	10,4 %	6 %
Medarbeidertilfredshet	4,5	4,7	4,6	4,7
ØKONOMI – God økonomistyring Avvik i forhold til budsjett	-6,38 %	- 2,6 %	-5,3 %	0 %

Brukertilfredshet

Brukerundersøkelsen i PPT NG har vært gjennomført for ulike brukergrupper. Svarprosenten for brukerundersøkelsen blant rektorer og styreere og pedagogiske ledere i barnehagene i 2017 var høy, ca 75 %. Målet for snitt brukertilfredshet i 2017 var 4,6 % og resultatet ble 4,9%, noe virksomheten er godt tilfreds med.

Medarbeidertilfredshet

Svarprosenten for medarbeiderundersøkelsen var på 79%. Målet for snitt medarbeidertilfredshet var 4,8% og resultatet ble 4,6%. Helhetsvurderingen fra medarbeiderne var på 4,9%.

Sykefraværet var 10,4 %. Dette er en økning fra 2016 da sykefraværet var 7,1 %. Beregnet blant fast ansette er målet for 2017 nådd.

Økonomi

Virksomheten har et samlet mindreforbruk på 5,3% som utgjør kr 131.000 kroner. Dette skyldes i hovedsak en budsjetteringsfeil, der budsjettøkningen ikke var fordelt mellom kommunene i Nord-Gudbrandsdalen.